

VALEA MIRCEA

Procesul extinderii Frontului plugarilor în lumea satelor, cu sprijinul efectiv al partidului comunist, se desfășura paralel, cu intensă participare a maselor țărănești la lupta pentru înfăptuirea reformei agrare. La 1 decembrie 1944, organul central de presă al P.C.R., referindu-se la stadiul în care se găseau muncile agricole pe moșii cât și la sarcinile comitetelor țărănești în a rezolva problema pământului, scria : „a ara sau nu, a semăna sau nu pământul țării, nu este o chestiune particulară a cutărui sau cutărui moșier. Este o problemă națională. Moșierii sabotori nu trebuie lăsați să inflămânzească pe ostașii de pe front și întregul nostru popor. Pentru acțiunea lor criminală, ei trebuie imediat arestați și aspru pedepsiți. Iar țăranii să intre cu plugurile pe moșie, să are și să semene. Fiecare comitet țărănesc să organizeze în așa fel lucrurile ca întreaga moșie să fie arată și semănată, împărțind loturile între executorii comunei, după nevoile locale...”¹. La câteva zile, „Scinteia” aduce precizări în problema trecerii moșiilor în stăpânirea țăranilor : „Dacă moșierii și apărătorii lor se împotrivesc, țăranii au dreptul și datoria să ia, *deocamdată* (s.n.), moșiile fugarilor și sabotorilor, fără să mai întrebe pe cineva și fără să mai aștepte”².

Răsunetul care l-au avut chemările partidului comunist în rîndurile țăranilor, s-a concretizat în ocuparea și însămînțarea de către aceștia, pe întreg cuprinsul țării, a pămînturilor moșierilor fugiți, ale celor ce sabotau lucrările agricole precum și ale criminalilor de război. La începutul lunii decembrie 1944, a avut loc la Timișoara, cea dintîi adunare a delegaților comitetelor țărănești ale Frontului plugarilor din județul Timiș—Torontal. Luînd cuvîntul, țăranul Sfetea Dănilă arăta între altele : „...Acum țăranii s-au hotărît să-și ia soarta în mîinile lor proprii. Avem nevoie de pămînt...”³. În județele : Bihor⁴, Dolj⁵, Constanța⁶, țăranii, mobilizați de comuniști și de membri ai Frontului plugarilor, au trecut la efectuarea însămînțărilor pe moșiile părăsite⁷. De asemenea,

1. „Scinteia”, din 1 decembrie 1944.

2. *Idem*, din 8 decembrie 1944.

3. *Idem*, din 6 decembrie 1944.

4. Din lupta P.C.R. pentru încheierea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare în bătălia pentru reforma agrară din 1944—1945, în „Studii și referate monografice”, vol. I, București. 1955, p. 239.

5. *Idem*, p. 206.

6. „Cuget liber” (Constanța), din 10 decembrie 1944.

7. Din lupta P.C.R., p. 206.

în județele : Iași, Botoșani, Dorohoi și Vaslui — după cum consemna „Scînteia“ — „moșiile și puținele bunuri mobile, lăsate de marii proprietari, adevărați dezertori de la datorie, au fost luate în primire de comitetele sătești alese-libere și exploatate în folosul general și în cel al țăranilor⁸. Văzind că groful Jozsika a fugit împreună cu trupele hitleriste, țăranii din Boz, județul Hunedoara, au intrat pe moșia părăsită și, împărțind-o, au făcut însămînțările de toamnă⁹. Tot în județul Hunedoara, comitetul țărănesc al Frontului plugarilor din satul Breazova, hotărăște, în 27 decembrie, preluarea în administrare a moșiei părăsite de contele Kendeffy Alexandru. Procesul verbal, încheiat cu această ocazie, consemnează că moșia s-a împărțit de către țăranii în părți egale, „pe cap de familie, pînă la stabilirea legii reformei agrare“¹⁰. Faptul că țăranii au trecut la ocuparea pămînturilor părăsite de către moșieri, cît și la defalcarea lor în loturi, în vederea desfășurării muncilor agricole, a înlesnit trecerea la realizarea revoluționară a reformei agrare în primăvara anului 1945.

Contrar punctului de vedere al forțelor democratice privitor la reforma agrară, Partidul Național-Țărănesc susținea, potrivit „Manifestului-program“ din 16 octombrie 1944, amînarea lucrărilor de reformă agrară pînă după încetarea războiului, deoarece acestea ar fi îngreunat, chipurile, lupta antihitleristă¹¹. Fără a se declara deschis împotriva reformei agrare, reprezentanții P.N.T. și P.N.L. s-au postat pe poziția tergiversării ei și în cadrul „Comisiei pentru studiul reformei agrare“, creată în decembrie 1944, pe lîngă Ministerul Agriculturii și Domeniilor. Referindu-se la începuturile acestei comisii, Romulus Zăroni, subsecretar de stat, arăta : „Din primele zile cînd ne-am văzut la minister, (cu ministrul agriculturii și domeniilor, Ion Hudiță — n.n.), i-am cerut să facem un plan de lucru și să creem o comisie de reformă agrară pe lîngă minister. Așa că, de comun acord cu vicepreședintele Consiliului de miniștri, dl. dr. Petru Groza, am hotărît formarea acestei comisii, compusă din 4 membri ai F.N.D.-ului și 4 membri ai Partidului Național-Țărănesc și Liberal, care să funcționeze sub conducerea Subsecretariatului de stat. Care credeți că a fost rezultatul ? — relatează Romulus Zăroni, în continuare. Profitîndu-se de o lipsă a mea din București, s-a dat o decizie prin care s-a format comisia de reformă agrară, compusă din 4 membri ai Partidului Național-Țărănesc, 4 liberali și 4 membri ai F.N.D.-ului“¹².

Pornindu-se de la ideea necesității acute a elaborării unui proiect de lege privitor la reforma agrară, Frontul Național Democrat și-a trimis reprezentanți în comisie, pe : Vasile Luca (P.C.R.), Teodor Iordăchescu (P.S.D.), Ion Moga Fileru și Ioviță Dumbravă (Frontul Plugarilor), în timp ce delegația P.N.T. era formată din : Gh. Zane, V. Serdici, Gh. Rusu, Cezar Spineanu, iar cea a P.N.L. din : M. Berceanu, Gh. Cipăianu, Valeriu Bulgaru și Ernest Grințescu. Mai participau în comisie : N. Cornățeanu

8. „Scînteia“ din 8 decembrie 1944 ; idem, din 1 ianuarie 1945.

9. Idem, din 8 decembrie 1944.

10. „Frontul plugarilor“ din 1 februarie 1945.

11. „Dreptatea“ din 16 octombrie 1944.

12. „Horia“ (Deva), organ oficial al Frontului plugarilor din România, Regionala Ardeal și Banat, 3 martie 1945.

— Institutul de cercetări agronomice, Manuel Capri — Academia de agricultură, Ilie Dumitrescu — Institutul de cercetări forestiere, D. Gusti — Institutul Social Român, N. Mareș — Uniunea Sindicatelor Agricole. Secretarul comisiei era D. Ghițulescu, din partea Direcției Proprietății și Bunurilor Statului ¹³.

Dind glas dorinței fierbinți a întregului popor de a se realiza cât mai grabnic problema agrară, ziarul „Scinteia” consemna: „Conștiința patriotică a reprezentanților partidelor, este pusă în fața unui mare examen, ea trebuie să stea la baza lucrărilor acestei comisii și să constituie un îndemn viu pentru a înțelege interesele naționale, pentru salvarea întregii țări de spectrul foametei” ¹⁴. Pe tot parcursul lucrărilor comisiei, discuțiile au fost, sistematic, prelungite, de către reprezentanții partidelor istorice, cu scopul de a nu se rezolva, în fapt, problema reformei agrare. Informînd o delegație de țărani, membri ai Frontului plugarilor din județul Sibiu, la sfîrșitul lunii decembrie 1944, despre mersul lucrărilor Comisiei, Romulus Zăroni arăta: „Din această comisie fac parte numai 2 plugari. Împreună cu delegatul Partidului Comunist și al Partidului Social Democrat, cari susțin exproprierea de la 50 ha în sus, toți sunt numai 4 membri care apără interesele poporului, ale plugărimii. Ceilalți membri ai comisiei, pînă la 17, sunt aproape toți moșieri reprezentînd partidele țărănist și liberal și sindicatele agricole ale marilor moșieri”. Luînd o atitudine demascatoare, alături de ceilalți reprezentanți ai F.N.D., în Comisia pentru reformă agrară, față de manevrele delegațiilor P.N.T. și P.N.L. de a amîna exproprierea moșiilor, Romulus Zăroni susținea că „reforma agrară dorită de plugărimă și necesară României democratice, nu trebuie așteptată de la comisiunile formate din 2 plugari și 13 moșieri. Acea reformă trebuie făcută de plugărima României...” ¹⁵.

În condițiile în care reacțiunea opunea o tot mai îndrîjită rezistență măsurilor revoluționare inițiate de forțele democratice, problema instaurării unui guvern al Frontului Național Democrat, reprezentant al intereselor maselor populare, s-a pus pe prin plan. Ținîndu-se seama de stadiul avansat al dezvoltării organizatorice și politice a partidelor și organizațiilor democratice conducerea Frontului Național Democrat se adresa, cu ocazia Anului Nou 1945, tuturor cetățenilor cinstiți ai țării, chemîndu-i să participe activ la lupta revoluționară, „pentru a scoate țara din greaua încercare prin care trece, pentru a o feri de o nouă catastrofă, a deschide drumul democrației progresiste, drumul refacerii, înfloririi economice, culturale și sociale pentru întregul popor”. Subliniînd că o reformă agrară democratică poate fi înfăptuită numai prin lupta țărănimii, sprijinită de către clasa muncitoare, apelul lansa lozincă: „Țăranii să intre cu plugul, în primăvară, în propriul lor pămînt, prin împroprietărire” ¹⁶.

Eficiența muncii politice desfășurate de către comuniști, și-a găsit expresia elocventă, în lunile ianuarie și februarie ale anului 1945, în in-

13. „Cuvîntul satelor”, din 1 ianuarie 1945.

14. „Scinteia” din 21 decembrie 1944.

15. „Poporul” din 7 ianuarie 1945.

16. „Scinteia” din 3 ianuarie 1945.

intensificarea luptei maselor muncitoare pentru instaurarea unui guvern democratic și înfăptuirea, pe cale revoluționară, a reformei agrare. O importantă contribuție la angajarea țărănimii în lupta decisivă pentru putere, desfășurată sub conducerea P.C.R., și-a adus-o Frontul plugarilor. În acest sens, organizația democratică a țărănimii își lărgeste și întărește neconținut rîndurile. Au loc numeroase adunări de organizare a noi comitete comunale, de alegere a comitetelor de plasă, județene și regionale ale Frontului plugarilor. În județele : Tirnava Mică, Cluj, Sibiu, Gorj, Ilfov, Romanai, Prahova, Teleorman, Vlașca, Vaslui, Maramureș, în secuime etc., erau constituite organizații ale Frontului plugarilor în majoritatea comunelor¹⁷. La sfîrșitul lunii ianuarie 1945, organizația regională a Frontului plugarilor din Moldova era constituită din 11 comitete comunale și 5 comitete de plasă definitive¹⁸. În județul Dimbovița, Frontul plugarilor avea la sfîrșitul lunii februarie 1945, un număr de 16 mii membrii, fiind organizate, în perioada octombrie 1944 — februarie 1945, comitete țărănești în 131 comune din cele 145 existente¹⁹. Conferințele de plasă, județene sau regionale, ale Frontului plugarilor, organizate în : Teleorman, Ilfov, Mehedinți, Constanța, Covurlui, Brăila, Vlașca, Dimbovița, etc. puneau ca sarcini de seamă, în fața organizațiilor comunale întărirea muncii acestora în rîndurile țărănimii, în vederea ducerii cu succes, de către forțele democratice conduse de P.C.R., a luptei pentru un guvern al poporului și pentru realizarea reformei agrare²⁰.

O atenție deosebită s-a acordat de către conducerea centrală a Frontului plugarilor, analizei activității organizatorice, politice și economice, desfășurată de către comitetele comunale, de plasă și județene, cu ocazia dezbaterilor ce au avut loc în ședința din 15—19 ianuarie 1945, la care au participat : Constantin Agiu, Ion Moga Fileru, Stanciu Stoian, Nichifor Stere, Romulus Zăroni, Gheorghe Micle, V. Rășcanu, Ioviță Dumbravă, Florea Oală și Dorina Stoian²¹. Pe această linie, Comitetul Central al Frontului plugarilor a trimis tuturor organelor sale din subordine, o serie de circulare, cuprinzînd sarcini concrete. Astfel, în circulara nr. 2 din 1 februarie 1945 se arăta că principala sarcină a comitetelor Frontului plugarilor era „pregătirea reformei agrare” în care scop, se cerea o cunoaștere amănunțită privind situația marilor proprietăți, în continuare, pe moșii, atitudinea moșierilor, etc. Circulara preciza, în continuare, că situația politică și economică în care se afla România în acea vreme, impunea comitetelor Frontului plugarilor sarcini legate de sprijinirea războiului antihitlerist prin ridicarea producției agricole, includerea în sfera activității lor a întregii țărănime, ajutorarea populației din Moldova și a celei din nordul Transilvaniei și demascarea elementelor reacționare, fasciste. Cuprinderea în rîndurile organizației a maselor țărănești din întreaga țară și o intensă muncă de educare politică a țărănimii, consti-

17. *Idem*, din 16 ianuarie 1945, 1 februarie 1945, 4 februarie 1945 ; „Frontul plugarilor” din 3 februarie 1945.

18. „Moldova liberă” din 19 august 1945.

19. *Din lupta P.C.R.*, p. 39.

20. „Scîntela” din 18 ianuarie 1945, 27 ianuarie 1945, 4 februarie 1945, 5 februarie 1945, 20 februarie 1945, 4 martie 1945 ; „Frontul plugarilor” din 3 februarie 1945, 15 februarie 1945 ; „Înainte” (Craiova), din 8 februarie 1945.

21. Arhiva C.C. al P.C.R., fond 20, dosar 2, fila 1.

tuiau cheia succesului în realizarea reformei agrare. „Noi vrem să facem reforma agrară prin guvern, — se arăta în circulară — dar asta nu vom reuși decât fiind organizați pe toată țara, încingând satele într-un front uriaș“. Privitor la viața internă de organizație, se stabilea ținerea de ședințe săptămânale de analiză a muncii de către comitetele comunale, bilunare de către comitetele de plasă și cel puțin odată pe lună de către comitetele județene²². Fiecare comitet comunal era format din :

a) un delegat cultural care se ocupa cu organizarea de șezători și ședințe pe teme agricole ;

b) un delegat al asistenței sociale, însărcinat cu ajutorarea țăranilor săraci, a văduvelor și orfanilor de război ;

c) un delegat sanitar, ales în persoana doctorului din comună, a agentului sanitar sau a unui „sătean mai priceput“ ;

d) un delegat al presei ;

e) un delegat financiar ;

f) un delegat pentru problemele izlazurilor ;

g) un delegat care să se ocupe cu starea școlilor ;

h) un delegat care să reglementeze prestațiile ;

i) un delegat pentru problemele poștei ;

j) un delegat care va supraveghea rechiziționarea alimentelor²³. Prin recrutarea de către comitetele comunale“ a celor mai buni plugari, cari sunt conștienți și hotărâți la luptă“, se vor crea școli de cadre politice în centrele de județ, de activitatea cărora urmau să se ocupe comitetele județene. La școlile de cadre politice județene ale Frontului plugarilor, erau primiți intelectuali, care după o instruire temeinică primită și la școala de cadre a Comitetului Central, deveneau profesori în școlile județene. Școala de cadre a conducerii Frontului plugarilor era frecventată de către delegați ai comitetelor județene. Comitetul Central al Frontului plugarilor apela — în încheierea circularii — la toate comitetele de orice nivel“, să se pătrundă de însemnătatea momentului istoric pe care-l trăim, pentru refacerea țării noastre... Să folosim la maximum timpul... pentru ridicarea și organizarea politică a maselor țărănești... La primăvară — soarele conștiinței politice să lumineze toate frunțile plugarilor români. Iată lozincă noastră“²⁴.

Un moment important în munca desfășurată de către organizația democratică țărănească, pe linia mobilizării țărănimii la realizarea sarcinilor revoluționare, în alianță cu clasa muncitoare, l-a constituit apariția la 1 februarie 1945, a ziarului „Frontul plugarilor“, ai cărui directori erau Gh. Micle și Octav Livezeanu. În articolul intitulat „Ce vrem?“, apărut în primul număr al organului central de presă al Frontului plugarilor, Gh. Micle stabilea rosturile ziarului : „Steaua călăuzitoare a plugăreștii din România, îndrumătorul, organizatorul și vestitorul luptei plugărești duse dimpreună cu clasa muncitoare și intelectualitatea cinstită, pentru desființarea tuturor rămășițelor iobage (dijmă, rușfeti, clacă

22. „Frontul plugarilor“ din 1 februarie 1945.

23. *Idem*, din 7 martie 1945.

24. *Idem*, din 1 februarie 1945.

etc.), pentru democratizarea și refacerea țării — iată ce este și ce va zi-
ziarul „Frontul plugarilor“²⁵.

În procesul de organizare a maselor țărănești, Frontul plugarilor și-a sporit eforturile în atragerea intelectualilor cinstiți de la sate în rindurile sale. Numeroase organizații județene ale Frontului plugarilor făceau apel la învățătorii satelor de a se înrola în frontul țărănimii muncitoare. Astfel, într-o chemare a Comitetului județean Buzău al Frontului plugarilor, se arată : „...Frontul plugarilor este organizația firească în care trebuie să se adune toți cetățenii cinstiți, cari vor o soartă mai bună, cum și intelectualii desprinși din sinul păturilor muncitoare... Toți cîți deslușiți spiritul și imperativul vremurilor grele și iotăritoare prin care trecem, cari în căldura idealismului vostru tineresc ați visat o țărănime luminată, sănătoasă și instărită, veniți cu tot entuziasmul în rindurile oastei noastre pentru ca împreună s-o ducem la cea mai strălucită izbîndă“²⁶. La 2 februarie 1945 avea loc la București, Conferința generală a învățătorilor și profesorilor din Frontul plugarilor. În moțiunea votată, delegații la conferință au cerut să se ia urgente măsuri în vederea înfăptuirii reformei agrare, pentru ridicarea nivelului cultural și sanitar al țăranilor și muncitorilor, pentru o școală cu un conținut democratic, în care „corpul didactic de toate gradele — muncitorii învățămîntului și educației poporului, să se bucure de un tratament omenesc, atît din punct de vedere moral cît și material“. Aceste deziderate — se arată în moțiune — „nu le poate face decît un guvern cu adevărat al poporului. De aceea, Conferința cere cu tărie schimbarea actualului guvern în care s-au cuibărit elemente reacționare ale partidului național-țărănesc și partidului liberal și înlocuirea lui cu un guvern al Frontului Național Democratic“²⁷.

Înalta conștiință a muncitorimii din România și-a găsit o vie expresie cu ocazia congreselor uniunilor sindicale și a Congresului general al sindicatelor, din luna ianuarie 1945, în cadrul cărora s-a scos în evidență necesitatea alianței clasei muncitoare cu masele țărănești. „Solidaritatea muncitorimii cu țărănimea — arată „Scinteia“ — a fost subliniată în toate congresele, prin susținerea dreptelor revendicări ale populației rurale, pentru o reformă agrară“²⁸. La rîndul lor, țăranii delegați ai Frontului plugarilor au subliniat importanța înfrățirii țărănimii cu muncitorimea. „Unii nu pot fără ceilalți. Țăranii nu pot munci fără uneltele făcute de muncitori. Dar nici muncitori inu pot munci fără piinea făcută de țărani“, — spunea țăranul Dănăiață din Gorj²⁹.

În rezoluțiile votate, muncitorii din diferite ramuri de producție au subliniat hotărîrea lor de a fi alături de țărănime în lupta pentru realizarea reformei agrare. „Congresul declară — se arată în rezoluția Congresului Uniunii Sindicatelor de Arte Grafice — că va lupta alături de mișcarea țărănească, pentru înfăptuirea cît mai curînd posibil a dezide-

26. „Scintela“ din 1 ianuarie 1945.

25. *Ibidem*.

27. „Frontul plugarilor“ din 7 februarie 1945.

28. „Scinteia“ din 24 ianuarie 1945.

29. *Idem*, din 28 ianuarie 1945.

ratelor specifice, în special pentru înfăptuirea reformei agrare³⁰. De asemenea, muncitorii încadrați în Uniunea Sindicatelor Metalurgice, Chi-mice și Sticlărie, se angajau, în rezoluția adoptată la Congres că vor lupta „pentru a strânge legăturile cu țărănimea, cel mai sincer și firesc aliat al clasei muncitoare, sprijinind-o în lupta ei pentru înfăptuirea reformei agrare, prin împroprietărirea țăranilor fără pământ sau cu pământ puțin”³¹. Hotărârile luate de către Congresul general al sindicatelor, din 26—30 ianuarie 1945, au reliefat însemnătatea alianței muncitoare-ști-țărănești, impulsionând lupta țăranimii pentru înfăptuirea reformei agrare. Luând cuvîntul în fața delegaților la Congres, dr. Petru Groza spunea între altele : „...În țara românească s-a înjghebat această colaborare necondiționată a muncitorilor plugari și muncitorilor industriali și intelectuali. Pe linia tradiției de luptă a acestui popor de plugari, nu se pot croi astăzi comandamente de luptă decît printr-o linie consecventă și nu numai paralelă cu lupta proletariatului. Numai așa se exclude orice conflict între două tabere muncitorești. Plugarii trebuie să învețe aceasta cu un ceas mai devreme și să ne ajutați cu toții în această sarcină. Plugărima, colaborînd cu proletariatul, va așeza alte temelii țării...”³².

La 24 ianuarie 1945 a avut loc ședința Consiliului național al F.N.D., în care, după ample dezbateri pe marginea Proiectului de Program de guvernare al Frontului Național Democrat, prezentat de Gh. Gheorghiu-Dej, documentul a fost însoțit de Partidul social-democrat, Confederația generală a muncii, Frontul plugarilor și Uniunea patrioților³³. Cuprinzînd, cu unele modificări, prevederile principale ale Platformei din septembrie 1944, Programul de guvernare al Frontului Național Democrat a fost dat publicității la 29 ianuarie³⁴. Privitor la arzătoarea revendicare a țăranimii, reforma agrară, articolul 6 al Programului prevedea : „Pentru a asigura refacerea și dezvoltarea economică a țării, a ridica nivelul de trai al țăranimii, a întări democrația și a susține eforturile de război, guvernul F.N.D. va realiza imediat reforma agrară. În acest scop guvernul F.N.D. :

a) va confisca pămînturile criminalilor de război, ale moșierilor pie-cați cu nemții și ale celor cari sabotează lucrările cîmpului de pe moșiile lor ;

b) va confisca pămîntul ce depășește 50 ha al celorlalți moșieri. Pă-mînturile mănăstirești și bisericești nu se vor confisca ;

c) va constitui, din pămînturile confiscate, un fond de rezervă de 50%, la dispoziția statului, pentru a împroprietări țăranii din regiunile fără pământ suficient ;

d) va crea centre de mașini agricole prevăzute cu tractoare, plu-guri, semănătoare etc., cari să fie închiriate plugarilor, pe un preț minim ;

30. *Idem*, din 25 ianuarie 1945.

31. *Idem*, din 26 ianuarie 1945.

32. *Idem*, din 28 ianuarie 1945 ; „Frontul plugarilor” din 1 februarie 1945.

33. Al. Gh. Savu, *Lupta maselor populare pentru instaurarea guvernului democrat* (23 August 1944 — 6 martie 1945), în „Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.C.R.”, nr. 4/1961, p. 81.

34. „Scînteia” din 29 ianuarie 1945.

e) prețul pământului confiscat și dat țăranilor, se fixează la o sumă egală cu valoarea recoltei unui an. Plata se va face statului în zece rate anuale”³⁵.

Prevederile programului de guvernare al F.N.D. a avut un puternic răsunet în rindurile maselor muncitoare. „Un clocot uriaș de nădejde și vrere de luptă, — scria „Scinteia” în acele zile — muncitorimea, țărănimea, meșteșugarii și negustorii, cărturarii și ostașii din toate orașele și satele țării, se ridică dirz pentru a cere într-un singur glas : guvern de Front Național Democrat. Pretutindeni se țin întruniri, adunări și se votează moțiuni cari mărturisesc aceeași voință ce nu cunoaște zăgăzuri...”³⁶. În 2 februarie, peste două mii de țărani din Onești—Bacău și împrejurimi, prezenți la o adunare convocată de Frontul plugarilor, trimit telegrame Consiliului Național al F.N.D., și conducerii Frontului plugarilor, în care declară că se alătură la lupta „pentru grabnica înfăptuire a guvernului F.N.D., al cărui program cuprinde cele mai potrivite măsuri pentru îndreptarea situației țării”³⁷. Telegrama asemănătoare au transmis : Comitetul județean Prahova al Frontului plugarilor, delegații la Conferința Frontului plugarilor ținută la Galați, zeci de comitete țărănești din județul Mehedinți³⁸, Comitetul județean Teleorman al Frontului plugarilor³⁹, țăranii întruniți la adunările Frontului plugarilor din plășile Scorțeni și Tg. Ocna—Bacău⁴⁰.

În condițiile activizării maselor țărănești, a adeziunii lor depline la realizarea imediată a prevederilor Programului de guvernare al F.N.D., Partidul Comunist Român a lansat lozinca trecerii imediate la ocuparea cu forța a moșiilor de către țărani. Pe această linie, ziarul „Frontul plugarilor” din 7 februarie 1945, urmînd indicațiile P.C.R., arăta că pentru rezolvarea justă a problemei luării în stăpînire de către țărani a pămîntului moșieresc, trebuiau create comitete sătești de reformă agrară, sub egida comitetelor țărănești ale Frontului plugarilor. În comitetele sătești de reformă agrară, intrau acei țărani „care se angajează să lupte împreună cu plugarii organizați pentru confiscarea moșiilor boierești mai mari de 50 hectare”⁴¹. Sarcinile comitetelor sătești erau de a întocmi situații care să cuprindă proprietățile și uneltele supuse exproprierii, cît și pe țăranii fără pămînt sau cu pămînt puțin. De asemenea, sub îndrumarea echipelor de muncitori și în colaborare cu comitetele țărănești ale Frontului plugarilor, comitetele sătești de reformă agrară trebuiau să execute măsurarea și împărțirea către țărani a suprafețelor agricole expropriabile.

La 10 februarie 1945, Comitetul Central al Frontului plugarilor chema printr-un manifest, întreaga țărănime, să treacă la înfăptuirea imediată a reformei agrare. „Voi, munciiți din greu ca să faceți să rodească pămîntul moșieresc, dar voi nu sinteți stăpîinii lui. Ascultați, plugari

35. Ibidem.

36. Idem, din 5 februarie 1945.

37. Idem, 6 februarie 1945.

38. „Frontul plugarilor” din 7 februarie 1945.

39. Idem, din 15 februarie 1945.

40. Idem, din 8 februarie 1945.

41. Idem, din 7 februarie 1945.

din toate colțurile țării : a sunat ceasul ca ogorul pe care-l muncii, să fie al vostru, nu al moșierilor“. Subliniind că, în lupta pentru pământ, țărănimea are sprijin de nădejde în forțele patriotice ale țării, manifestul arăta : „Așa gândim noi toți din Frontul plugarilor. La fel ca noi, gândesc și toți patrioții uniți cu noi în Frontul Național Democrat... Sutele și sutele de mii de patrioți — muncitori, țărani, ingineri, agronomi, profesori, preoți, medici, meseriași, funcționari —, care alcătuiesc Frontul Național Democrat, au hotărât : Reforma agrară trebuie imediat îndeplinită ! Îndeplinitorii ei trebuie să fiți voi, plugarii, ajutați și sprijiniți de toți acei care vor binele țării“. După ce indica modul în care trebuiau să acționeze comitetele satești, manifestul se adresa, în încheiere, țărânilor : „Soarta voastră stă în mâinile voastre. Stringeți-vă rindurile, adunați-vă purterile, îndepluiți imediat reforma agrară. Laolaltă cu muncitorii de la orașe, cu ostașii de pe front și din cazărmi, cu învățătorii, preoții, ofițerii și cărturarii democrați, luptați pentru un guvern al Frontului Național Democrat“⁴².

Acțiunile revoluționare ale maselor țărănești, de expropriere a moșiilor, s-au generalizat, odată cu luarea la cunoștință de către țărani a manifestului Comitetului Central al Frontului plugarilor. În județele Prahova, Dâmbovița și Dolj, în zilele imediat următoare lansării manifestului, țărânii au început să-mpartă moșiile⁴³. La 13 februarie, avea loc la Bacău, o întrunire țărănească la care — scrie „Scînteia“ — „au fost mulți muncitori care și-au exprimat solidaritatea în luptă, cu plugarii și au hotărât să lupte pentru împrăștierea tuturor acelor lipsiți de pământ...“⁴⁴. Țărânii din județul Constanța, îndrumați de echipele muncitorești, la o zi după întrunirea a peste 700 delegați ai Frontului plugarilor, au trecut la exproprierea a citorva mii de hectare⁴⁵, iar în județul Hunedoara, comitetele satești de reformă agrară, sprijinite de echipe de muncitori „au expropriat pînă la 15 februarie, terenurile moșierești, în majoritatea comunelor“⁴⁶. „Plugarii, pretutindeni, — consemna ziarul „Poporul“ — au pășit la îndepluirea pe teren a reformei agrare. Pămîntul se împarte în ordine și potrivit normelor din programul Frontului Național Democratic. Constituită în comitetele satești, plugărima, independent de partide, pășește pe teren și lucrează organizat la îndepluirea unei adînci reforme... Țărănimea noastră a dovedit o propășire uimitoare din punct de vedere politic. Alianța ei de luptă cu muncitorii de la orașe, nu este un fapt întîmplător.. Această alianță este un fruct al unui proces de gîndire și îndepluire politică...“⁴⁷.

Prin deosebitul aport al muncitorimii la realizarea dezideratului de veacuri al țăranilor, a crescut prestigiul clasei muncitoare, al partidului comunist în fața maselor țărănești, a întregului popor, creindu-se noi

42. *Idem*, din 12 februarie 1945.

43. *Idem*, din 17 februarie 1945.

44. *Ibidem*.

45. *Idem*, din 19 februarie 1945 ; *Idem*, din 20 februarie 1945.

46. „Ardealul luptător“ din 18 februarie 1945.

47. „Poporul“ din 11 martie 1945.

condiții consolidării alianței muncitorești-țăărănești, forța social-politică care, îndrumată și condusă de comuniști, a zdrobit reacțiunea, instaurind puterea populară în România.

L'ORGANISATION „LE FRONT DES LABOUREURS” DANS L'ÉTAPE DE LA RÉVOLUTION POPULAIRE-DÉMOCRATIQUE DE LA ROUMANIE (II)

R é s u m é

En ayant à la base une vaste et profonde bibliographie, l'auteur met en évidence le rôle de l'organisation démocratique des paysans „Le Front des Laboureurs” dans l'accomplissement, par la voie révolutionnaire, de la réforme agraire, dans la lutte pour instaurer un gouvernement démocratique et pour la consolidation de l'alliance entre les ouvriers et les paysans.